

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

IO2 – PRODUS INTELECTUAL – GHID DE BUNE PRACTICI – POVESTE DE SUCCES

Școala Gimnazială Săuca

Județul Satu Mare

Material realizat cu sprijinul financiar al Mecanismului Financiar al SEE 2014 – 2021. Conținutul acestuia (text, fotografii, video) nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar.

Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă autorului/autorilor.

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Argument

Pe parcursul lunii octombrie 2022, Școala Gimnazială Săuca, în parteneriat cu Școala Gimnazială Doba, Școala Gimnazială Moftin, Școala Gimnazială Vetiș și Școala Gimnazială Pir din județul Satu Mare, în cadrul proiectului *Școala pentru toți, toți pentru Școală!* implementat cu sprijinul financiar al Mecanismului Financiar al SEE 2014 – 2021, a organizat câteva activități sub egida produsului *IO2 – Produs intelectual – Ghid de bune practice – Poveste de succes*. Astfel, activitățile subsumate acestui produs au avut ca scop organizarea unor întâlniri în paralel, în fiecare Școală parteneră, între elevii participanți, pe de-o parte, și diferite persoane invitate din fiecare comunitate locală, cum ar fi foștii elevi, de pildă, pe de altă parte, care și-au expus propriul parcurs după finalizarea studiilor, reliefând exemple personale prin care aceștia din urmă au reușit să își depășească condiția și să obțină reușite în plan personal și profesional. Deci, prin intermediul prezentului material, organizatorii activităților subsumate produsului *IO2 – Produs intelectual – Ghid de bune practice – Poveste de succes* își propun să prezinte sistematic rezultatele obținute ca urmare a organizării acestor activități specifice pe parcursul lunii octombrie 2022.

Rezultatele desprinse, dincolo de îmbunătățiri contextualizate din perspectiva atitudinii fiecărui elev participant față de actul educațional în sine și, implicit, Școală, sunt determinate de o serie de interviuri nestructurate, aplicate în mod unitar fiecărei persoane invitate din comunitatea locală. Printre cele mai importante și relevante rezultate desprinse ca urmare a organizării acestor activități se numără:

- importanța frecventării cu regularitate a activităților didactice în sensul că școala este obligatorie și poate avea un rol fundamental în parcursul personal și profesional al fiecărui elev;
- în ciuda faptului că școala este obligatorie, aceasta poate deveni un loc al stimulării creative, intelectuale și sociale, fiindcă are potențialul de a oferi un cadru sigur și stabil în raport cu anumite condiții sociale și materiale ale elevilor participanți;
- chiar dacă unele activități didactice pot impune dificultăți și provocări intelectuale, școala este deosebit de importantă pentru formarea fiecărui cetățean care tinde spre a deveni activ și productiv, mai ales în raport cu o comunitate locală;
- implicarea activă a membrilor familiei în procesul de predare – învățare – evaluare.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Ținând cont de elementele expuse, în cele ce urmează, redăm integral rezultatele obținute ca urmare a aplicării unitare a unor interviuri nestructurate, parte a activităților organizate sub egida produsului IO2 – *Produx intelectual – Ghid de bune practice – Poveste de succes.*

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Interviul 1

1. Vă rugăm vă prezentați:

T. I. Am 37 ani și sunt îngrijitor la DGASPC.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Cu bine și cu rele, mult mai grea ca și copii din ziua de astăzi

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Câteodată m-am simțit diferit, discriminat față de cei din jurul meu, care nu sunt rromi.

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

Vroiam să dovedesc pentru societate și pentru cei din jur atât pentru familie, cât și pentru prieteni.

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Cert este că la școală unii profesori au încercat și m-au ambiționat să pot mai mult față de colegii mei de școală.

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

Școala pentru mine mi-a adus un viitor, sunt respectat la locul de muncă.

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Cum a fost și situația mea concretă ,chiar dacă nu am avut părinți, am conștientizat că școala este importantă.

8. Ce sfat ați oferi unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

Să socializeze cu profesorii, să ceară spijin ori de câte ori simte că are nevoie.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

Discuții cu familia, consilierul școlar, asistentul social.

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Cea mai mare dorință a mea a fost să ajung judecător.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Sprijinirea copiilor, tinerilor, care se află în risc social, vulnerabili și defavorizați.

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

Întâlniri cu părinții elevilor de etnie rromă.

Interviul 2

1. Vă rugăm vă prezentați:

Mă numesc J. K. și sunt din comuna Săuca.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Copilăria mea a fost destul de bună, având în vedere și comparând cu cea a copiilor de azi; mă refer la viața de atunci, chiar dacă nu am avut atâtea bunătăți, nu ne-a lipsit nimic.

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Atunci nu s-a pus așa problema. Copiii știau să se joace împreună, țigarii, maghiarii, românii erau cu toții prieteni, cei răi erau abandonați de noi. În rest, ne jucam frumos cu toții.

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

În acea vreme, toți copii se bucurau și, dacă petreceau timpul împreună, era foarte bine.

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Pentru a ajunge un elev bun trebuia să înveți mult. Eu eram vorbitor de limbă maghiară acasă, școala am frecventat-o în limba română... trebuia să citesc foarte mult pentru a înțelege și a nu rămâne în urmă. Eram foarte ambițios, ceea ce m-a făcut să reușesc.

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

Foarte mult. Sincer, cred și acum cu tărie că fără școală nu reușești nimic. Am învățat o meserie frumoasă care m-a ajutat să ocup un loc de muncă, imediat după școală.

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Educația schimbă parcursul nu numai al elevilor rromi, dar și al celorlalți; „Ai carte, ai parte”, nu așa spune proverbul?

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

8. Ce sfat ați oferi unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

Mereu dau sfaturi copiilor, să se ocupe doar de școală și de învățatură. În cadrul întâlnirilor noastre la biserică, le povestesc cât de important este acest lucru. Trebuie să se îndrume spre școală, să învețe.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

În primul rând de vină sunt părinții acestora, în mare parte. Ei ar trebui să insiste, să-i trimită la școală, să-i supravegheze. Educația, în mare parte, vine din familie. Dacă acasă e totul în regulă, așa sunt și copiii. Dar regulile s-au schimbat foarte mult.

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Vai, au fost mai multe! Dar cea mai importantă a fost să am un loc bun de muncă, bine plătit și să conduc o mașină.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

Acum ce ne putem dori decât sănătate și să ne respectăm unii pe alții.

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

Aș începe prin a vă ruga să organizați multe întâlniri cu părinții.

Interviu 3

1. Vă rugăm vă prezentați:

Mă numesc G. D., am 47 ani.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Copilăria mea a fost una frumoasă.

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Nu, nu m-am simțit niciodată discriminată.

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Anii de școală au fost minunați.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

Școala e un element important pentru a fi om în viață, te ajută să ții pasul cu civilizația.

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Eu cred că numai în bine.

8. Ce sfat ați oferi unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

Să învețe, să fie civilizat, să lupte.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

Din punctul meu de vedere, educația în rândul copiilor de etnie rromă ar trebui să fie începută cu părinții acestora.

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Să mă fac „doctoriță”.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

În momentul de față, cei mai importanți sunt copiii mei.

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

Cât mai multe programe de integrare în societate.

Interviul 4

1. Vă rugăm să vă prezentați:

Mă numesc K., am 24 de ani, sunt absolventă a promoției 2012 a Școlii Gimnaziale din Săuca și absolventă promoției 2019 a Universității din Oradea, specializare Asistență socială. Provin din Silvaș, dintr-o familie cu 6 frați, părinți relativi simpli, un tată muncitor și o mamă casnică. Momentan sunt angajată la o firmă multinațională de produse și suplimente naturiste pe un post de Digital Marketing Manager în Brescia (Italia). Sună mai interesant decât este de fapt, însă mă consider într-o continuă dezvoltare, iar scopul final este să fiu mulțumită de ceea ce fac și acel lucru să-mi poată garanta, în același timp, un trai decent, într-un mediu plăcut, între oameni plăcuți.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Iceland

Liechtenstein

Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Când vine vorba despre copilărie, tind să mă gândesc, prima dată, la experiențele mai puțin plăcute sau la cele care sunt puțin mai grele de digerat. Probabil pentru că acestea au fost mai multe la număr sau pentru că încă nu m-am împăcat în totalitate cu toate dificultățile pe care le-am întâmpinat ca și copil.

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Discriminarea a fost un fenomen foarte prezent pe toata durata perioadei de copil-adolescent, iar în cazul meu nu doar din cauza etniei pe care o am, ci și din cauza unei malformații la piciorul drept, malformație cu care m-am născut și care m-a împiedicat în a face lucrurile în felul în care orice alt copil le-ar face. Însă, vorbind strict despre copilărie, discriminarea a fost mai prezentă și accentuată din perspectiva etniei; deci, să vorbim despre asta; După cum am menționat, provin dintr-o familie numeroasă, tipică rromilor, ar zice unii, unde tata lucra, însă mama era bolnăvicioasă și casnică în timpul copilăriei noastre. Pe lângă asta, eu aveam un diagnostic nespecificat și care consuma constant nu doar din energia noastră, dar și din puținii bani pe care-i aveam în casă, așa că provocări au existat și erau destul de vizibile și la școală, pentru că din cauza aceasta, de multe ori, nu ne permiteam nici lucrurile de bază, cum ar fi îmbrăcămintea pe care o aveau colegii, pantofii pe care îi aveau ceilalți și, hai să vorbim și despre asta, erau zile mai puțin frumoase în care nu ne permiteam nici sandvișul pe care îl țineau toți ceilalți în mână, în pauza de masă. Și, care este metoda cea mai bună de a ascunde lipsurile acestea? Izolarea! Iar colțul clasei sau spatele școlii puteau fi locuri perfecte pentru așa ceva (unii dintre voi știu foarte bine). N-a fost ușor și nu era de parcă nu își dădeau seama de situație ceilalți copii, oricum, sau de parcă nu profitau de astfel de situații băieții din clasele mai mari să râdă de noi, evident, nu s-a întâmplat des, însă, în momentele în care s-a întâmplat, lăseau urme... pentru o lungă perioadă.

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

Este mai greu să răspund la această întrebare. M-am gândit mult și, pentru mine, lucrurile acestea au trecut, pur și simplu, cu timpul. Aș zice că uneori dobândești capacitatea de a trece peste anumite lucruri odată cu maturizarea, iar în cazul acesta a fost despre maturizare și despre capacitatea de a conștientiza cine sunt eu, cu ce contribui în societate, cu ce mă identific și care sunt părțile pozitive în toate aceste caracteristici din care pot sustrage plusuri pentru mine și pentru viitorul meu, pentru că în orice lucru rău, este un pic de bine, iar atunci când nu este, răul se transformă în bine (regula vieții, ying-yang). Și, ca să fiu obiectivă, cel mai bun exemplu a fost faptul că am putut profita de locurile subvenționate de

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

la buget, special alocate pentru persoanele de etnie rromă, lucru care m-a ajutat enorm și care a făcut diferența în absolut fiecare zi a Facultății.

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Experiența mea școlară a fost obișnuită, asemănătoare cu experiența fiecărui elev. Bineînțeles, școala este mediul special creat pentru dezvoltarea intelectuală a copiilor, lucru pe care l-am resimțit și eu, însă, în același timp, este printre primele locuri unde se desfășoară cea mai intensă și grea provocare din viața fiecărei persoane, și anume dezvoltarea personală fie prin intermediul colegilor, fie a profesorilor, fie prin relaționare, socializare, prin acceptarea eșecului, disciplinare, rutină, exprimare corectă sau prin controlarea emoțiilor. Cu toate provocările acestea, ne confruntăm, pentru prima dată, în primele clase școlare, iar gestionarea acestora este și a fost atât bătălia noastră, a elevilor, cât și a învățătorilor care au înțeles înainte să înțelegem noi ce se întâmplă, de fapt, și care ne-au îndrumat în fața obstacolelor întâlnite. În concluzie, experiența școlară m-a format în sensul că am devenit o persoană stabilă și lucidă, și nu pentru că am tocit fiecare definiție ce ni s-a scris pe tabla, ci pentru că te provoacă să înveți, chiar dacă nu mi-am dat seama atunci, mi-am dat seama mult mai târziu, dar... vai ce bine! Și cât m-a ajutat...

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

În toate felurile posibile? Mereu am considerat și consider în continuare că școala are o importanță primordială în viața fiecărui copil, indiferent de familia din care provine. Este lucrul absolut necesar pentru a dobândi calitățile esențiale a unui adult de succes, calități cum ar fi responsabilitatea, disciplina, punctualitatea, informațiile care ți se oferă, gândirea logică, cât și gândirea mecanică. Pe toate acestea le dobândești într-o instituție specializată și bine organizată, care se numește Școala. Toate calitățile acestea sunt minimul necesar pe care va trebui să oferi angajatorului tău care îți plătește facturile, întreținerea și pâinea, și haina, și tot restul lucrurilor materiale...

Influența școlii și-a lăsat amprenta și în viața mea, însă, nu în felul în care credeți, pentru că indiferent că mă aflu la școală sau nu, eu nu am fost și nu m-am considerat un elev model. Un elev decent? Să zicem, însă, de prea multe ori, am fost prea comodă, iar aceasta nu este vina familiei și nici a etniei. Am învățat și am dobândit câteva calități din cele menționate anterior, dar nu am luat în seamă prea multe lecții care te vor învăța că ce poți lăsa pe mâine, poți face astăzi; ai face bine să faci astăzi ce poți face mâine, pentru că plusul pe care îl aduci astăzi vieții și activității tale, este minusul pe care nu va mai trebui să îl recuperezi mâine, chiar cu mai multă sudoare.

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Exact așa, cum am spus anterior. Eliminarea ignoranței, acceptarea imaginii noastre complete, reintegrarea în mediu cu o atitudine corectă și disciplină. Disciplina, așa zice, este lucrul cel mai puțin prezent în familiile de etnie rromă, iar acesta este cel mai grav. Poate s-ar putea să nu fie așa, însă, în familia mea, din experiența mea personală, pe acest lucru aș fi pus cel mai mult accentul.

8. Ce sfat ați oferi unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

Destinul meu și succesul meu din perioada studenției, cât și a carierei mele, de cele mai multe ori, au avut de suferit tocmai din cauza lipsei de disciplină, iar acest lucru am realizat recent, însă, nu pot să învinovățesc pe nimeni, pentru că sunt nesigură de multe lucruri încă în viață. Un singur lucru știu sigur, iar acela este faptul că părinții mereu vor oferi tot ce pot ei mai bine, iar dacă ți s-a dat puțin, dacă consideri că ai primit puțin, ti s-a oferit atâta pentru că doar atâta a fost posibil. Responsabilitatea ta este să realizezi acest lucru, să accepți și să îți întinzi mâna, să lucrezi pentru ce vrei, pentru că, stând în bancă, dovedești că nu ai niciun fel de handicap mental; dacă ai avea, n-ai sta aici, ci într-o instituție pentru oameni bolnavi. Iar dacă tu nu ai niciun handicap, înseamnă că tu poți să lucrezi, poți să lucrezi la disciplina ta, poți să lucrezi la caracterul tău, poți să lucrezi la absolut tot ce îți lipsește. Viața ta nu este responsabilitatea părinților, este responsabilitatea ta, iar atunci când vei înțelege acestea, vei începe să faci tu lucrurile pentru tine, pentru ca limita capacității tale ți-o impui tu însuși. Oamenii, poate, te vor discrimina din diferite motive – fie etnie, fie înălțime, greutate... Însă, viața nu te privește așa. Îți alegi locul și rolul în viață. Este foarte greu, foarte, foarte greu, dar este adevărat, iar acesta este cel mai frumos lucru pe care doresc să îl transmit.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

Nu sunt convinsă dacă nu vreau sau nu sunt capabilă să raspund la această întrebare. Consider că măsurile necesare au fost luate de mult, iar dacă starea tristă și amărâtă nu încurajează suficient familiile de etnie rromă, și mă refer atât la părinți, cât și la elevii rromi, atunci ce contează ce zic eu sau ce desprindeți din această îndrumare a mea?

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Să am casa mea! Nu pentru că nu mai doream să locuiesc cu părinții mei, ci pentru că îmi doresc să dovedesc că pot, că sunt capabilă... și să mă mândresc mamei că am casa mea proprie.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

Momentan mă aflu în perioada de convalescență, respectiv o perioadă de recuperare medicală. Am parcurs un drum lung și dureros din cauza unei malformații de care sufăr la piciorul drept. În prezent, am fost operată de 33 de ori, fiind diagnosticată pentru a 67 oară cu scleroză. Intervenții efectuate toate în ultimii doi ani... așa că, momentan, cel mai important lucru pentru mine este să termin cu intervențiile acestea și să nu-l mai văd pe medicul meu, oricât de simpatic ar fi el.

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

Trebuie să le oferim compasiune și atenție. Aceste două sunt lucrurile la care mă pot gândi acum. De foarte multe ori, copii rromi devin vulnerabili și gălăgioși la școală, pentru că nu sunt auziți sau ascultați acasă. Părinții au avut, la rândul lor, părinți simplii, needucați, prin urmare nu conștientizează nevoile unui copil, așa cum o face un adult educat care provine dintr-o familie sănătoasă și armonioasă. Poate că nu putem oferi noi pâinea care lipsește din casa acestor elevi nevoiași, însă, putem oferi timpul și atenția noastră care probabil lipsește la fel de mult ca restul lucrurilor materiale.

Interviul 5

1. Vă rugăm vă prezentați:

Sunt A., am 42 de ani și sunt de etnie rromă.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Copilăria mea nu a fost tocmai liniștită. Am fost abandonat de părinți și crescut de bunici, alături de alți patru verișori. Cu tata n-am ținut legătura deloc, mama părăsită de tata, a început o nouă relație cu un alt bărbat și are 5 copii. Am învățat de mic ce înseamnă neajunsurile de orice fel. Dar mereu am sperat la o viață mai bună. Bunica era pentru mine mama.

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Da. M-am simțit discriminat de foarte multe ori. Primul motiv tocmai l-am invocat mai sus; faptul că n-am avut părinți adevărați m-a făcut vulnerabil în fața colegilor și prietenilor. Sau, cel puțin, așa consideram mai demult. Oamenii mă priveau cu neîncredere, uneori chiar cu dispreț și mereu am simțit că îmi va fi aproape imposibil să fiu acceptat în societate și să fiu privit de ceilalți ca și cum aș fi egalul lor. Aveam prea multe minusuri față de ei: materiale, educaționale etc. Au fost momente în viața mea când eram atât de deprimat, încât chiar eu însumi mă consideram discriminat, comparându-mă cu ceilalți oameni mai norocoși, fără ca măcar ei să facă ceva în mod deliberat împotriva mea. Simplul gând că nu sunt ca ei, că sunt rrom sau că nu am avut șansa lor, mă făcea să mă desconsider.

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

Nu pot să spun că a fost ușor. Uneori mă mai simt discriminat, dar atunci încerc să mă axez pe tot ceea ce am realizat în viața mea și îmi dau seama că totul pornește pe bază psihologică. Știu că nu pot fi pe placul tuturor, dar cel puțin pot fi pe placul meu și atunci încerc să mă comport așa cum mi-ar plăcea să se comporte și ceilalți cu mine. Iar când fac asta, nu mai simt discriminarea lor. Din contră, văd în ochii oamenilor apreciere față de mine, iar acest sentiment mă face să mă simt învingător. Recunosc că, deși am avut o copilărie grea, am avut norocul să am parte în jurul meu și de persoane demne de toată admirația mea, care m-au învățat tot ce e bine și tot ce era nevoie să știu, pentru ca acum, adult fiind, să pot să îmi fac o viață bazată pe valori morale.

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Recunosc că nu întotdeauna mi-a plăcut școala. Am fost un copil care a avut de furcă la multe discipline. Multe lucruri îmi erau greu de înțeles, dar a fost un moment, cam prin clasa a VI-a, când am conștientizat că singura mea șansă să reușesc în viață este educația. Bunica știa să scrie și permanent mă încuraja să învăț, mereu îmi spunea „Învață că nu vei regreta”. Atunci am început să mă implic mai mult în activitățile școlare, iar unii dascăli mi-au fost alături, mai ales dirigintele, domnul părinte.

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

Școala m-a făcut omul care sunt azi: responsabil, corect și devotat. Am înțeles că pentru a reuși trebuie să te dedici scopului tău, iar al meu țel a fost să ajung să am un serviciu bun, în așa fel încât să îmi permit un trai mai bun și, implicit, să îmi pot întemeia o familie de care să pot să am grijă, iar copiii mei să nu fie nevoiți să treacă prin ce am trecut eu.

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Poate sau nu poate să o schimbe. Depinde foarte mult de copil, de ceea ce își dorește cu adevărat și de modelele pe care le are în jurul său, mai ales în familie, fie ele pozitive sau mai puțin pozitive. Eu am știut un singur lucru, că decizia părinților mei de a mă „abandona” de mic copil nu mă definește pe mine ca om, că eu sunt valoros chiar dacă ei nu m-au vrut. Pot să fiu ceea ce îmi doresc dacă depun suficient efort și știu că acest lucru depinde în totalitate de mine. Chiar dacă etnia mea poate fi percepută ca un dezavantaj, totuși, sunt și lucruri care sunt în avantajul meu. Așa că destinul unui copil de etnie rromă poate fi schimbat de educație în aceeași măsură în care acesta poate fi schimbat și în cazul altor copii de altă etnie sau chiar naționalitate. Important este ce își dorește acel copil și cât de mult este dispus să facă pentru ce își dorește. Bineînțeles, depinde și de anturaj, de cadrele didactice și, puțin, trebuie să ai și un pic de noroc.

8. Ce sfat ați da unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

Să își caute modele, modele pozitive demne de urmat! Să aleagă ce vrea să devină ca om și cum vrea să se comporte, pentru a obține respectul și aprecierea celorlalți și să se gândească că doar schimbând ceva azi, va obține mâine un alt rezultat. Deci, cu alte cuvinte, să vrea să devină pe zi ce trece tot mai bun și să nu se compare cu alții cu scopul de a căuta la el minusuri, ci pentru a-i lua drept model de reușită.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

Cred că măsurile deja existente sunt foarte motivante pentru copiii rromi. La ora actuală dispun de sprijin financiar, material, inclusiv educativ, pentru a avea parte de toate șansele de integrare în societate. Ce cred că lipsește este nivelul de responsabilitate al părinților. Observ că mulți copii sunt la fel abandonați de părinți ca și mine, iar alții neglijați prin faptul că au părinții plecați în străinătate. Consider că asumarea în totalitate a rolului de părinte ar fi măsura care ar duce la o mai bună educare a copiilor de etnie rromă. Atâta timp cât părinții nu sunt implicați în viața școlară a copiilor lor și nu înțeleg importanța îndeplinirii obligațiilor față de școală, nu se va ajunge decât la încurajarea abandonului, a eșecului școlar și la întărirea convingerii că „se poate și așa trăi”. Or, pentru ca ai lor copii să se realizeze profesional, în societate este nevoie ca și ei, ca părinți, să ofere un model pozitiv, la fel ca și ceilalți părinți, rolul de „părinte responsabil”, în așa fel încât ai lor copii să își îndeplinească atribuțiile de elev. În acest fel, educația va ajunge să reprezinte pentru ei o oportunitate de a-și îmbunătăți viața. Eu am doi copii, dar permanent mă ofer pe mine însumi ca exemplu copiilor mei.

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Am avut atât de multe dorințe, încât uneori mi le notam în caiet. Dacă e să fiu sincer, cel mai mult mi-am dorit să am un serviciu bine plătit, să nu depind de nimeni și să îmi fac o familie. Momentan cred că mi le-am îndeplinit și sunt foarte mulțumit de viața mea. Sunt convins că voi avea tot ce îmi doresc, la momentul potrivit.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

Sigur. Să fiu pe zi ce trece un om mai bun în societate.

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

O conștientizare profundă a importanței educației în viața copiilor defavorizați, prin oferirea unor modele de bună practică, precum și dobândirea unor comportamente dezirabile sunt două din sugestiile care ar putea duce la atingerea acestui obiectiv.

Interviul 6

1. Vă rugăm vă prezentați:

Mă numesc K. B. și sunt din Tășnad, am 22 de ani și sunt studentă la Facultatea de Științe Politice Administrative și ale Comunicării în anul III. În paralel, lucrez ca mediator școlar la Școala Gimnazială Săcășeni.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Copilăria mea era un pic mai complicată, aș putea povesti multe despre ea, dar, pe scurt, pot să zic că am avut o copilărie mai complicată decât colegii mei de clasă. Nu am avut ajutor din partea părinților în ceea ce privește învățătura, astfel încât nu au putut să mă ajute cu temele, pentru că nici ei nu au înțeles cerințele; La rândul lor, nici ei nu au reușit să învețe, să termine clasele obligatorii.

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Nu cred că a fost discriminată, însă, când eram mai mică, am avut mereu un sentiment, am simțit că eu nu sunt așa ca și colegii mei. Trebuie să menționez că am fost la o clasă în care erau înscriși vreo 4 romi. Colegii mei de clasă, cei maghiari, știau mereu răspunsurile, au fost prezenți la școală mereu, mi s-a părut că au o viață normală. Ei, când se duceau acasă, nu au avut parte de probleme familiale, nu au avut obstacole ca și mine. Am simțit că valoare mai puțin decât ei.

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

Am reușit să trec peste aceste obstacole, pentru că am avut voință, am încercat să fac tot posibilul să fiu și eu ca ei, ba chiar să fiu mai bună decât ei. Mi-am dat seama că și eu pot și dacă pot de ce să nu fac, de ce să nu fiu și eu o elevă bună?

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Deși eu, fiind copil rrom, am avut parte de mai multe obstacole, mai mulți factori care au influențat negativ rezultatele mele la învățatură decât cei de alte etnii (sărăcia, dezinteresul din partea părinților privind educația mea, certuri între părinți). După un timp, am avut succes la școală. La început nu am fost printre cei mai buni elevi datorită acestor obstacole, dar, cu greu, cu putere, voință, multă muncă și cu motivație, am reușit să am note mai bune decât unii elevi de alte etnii. Am participat la concursuri, am avut rezultate bune, acest lucru m-a ajutat și mai mult, de exemplu, să am încredere în mine. La final, am terminat clasa a XII-a cu media 9,61. La început (în clasele I-IV), a fost mai bine la școală decât acasă, unde se certau părinții; școala m-a ajutat să trec peste problemele de acasă, a fost un fel de evadare pentru mine.

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

Anii de școală au influențat pozitiv viața mea, pentru că datorită școlii am întâlnit oameni care au aceleași interese ca și mine, datorită școlii și educației am devenit omul care sunt acum, pot să fiu mândră de mine că nu am ales altă cale, alt stil de viață. Datorită rezultatelor mele la învățatură pot să lucrez ca mediator școlar (pot să ajut și pe ceilalți copii) și oriunde am fost, oamenii mă așteaptă înapoi cu drag, în loc să se bucure că am plecat.

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Pentru ca oamenii să ne accepte, noi trebuie să știm să ne comportăm civilizată, să respectăm regulile, să ne respectăm unii pe alții, pentru că, la un moment dat, nu contează frumusețea fizică, aspectele fizice sau cât de bogați suntem, pentru unii oameni, noi, tot țișani rămânem datorită mentalității moștenite din trecut. Doar prin educație putem să le arătăm că nu suntem mai prejos decât oricare etnie.

8. Ce sfat ați oferi unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Dacă vrei să ai o viață mai bună decât acum, trebuie să ai răbdare, putere să înveți cum să fii tolerant, să nu fii leneș, îți trebuie multă muncă și să nu te lași influențat de oameni și lucruri rele.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

Implicarea părinților este foarte importantă. Dacă copilul vede că între părinți și școală este o bună colaborare și el va încerca să aibă succes școlar, se va strădui mai mult.

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Cea mai mare dorință a mea, când am fost mai mică era să-mi întrec părinții, să fiu mai deșteaptă decât ei, să-mi întrec colegii de clasă, să arăt că și eu contez, să construiesc o viață mai bună decât părinții mei.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

Momentan cel mai important lucru în viața mea este să termin facultatea.

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

Să nu uităm să fim oameni, să comunicăm, să încercăm să rezolvăm probleme, să îi ajutăm pe ceilalți, dacă noi suntem mai deștepți, mai buni, să îi învățăm pe ceilalți care nu sunt la nivelul nostru.

Interviul 7

1. Vă rugăm vă prezentați:

Mă numesc T. D., am 24 de ani, am finalizat studiile superioare la Universitatea Babeș-Bolyai, facultate și master în Administrație publică. Sunt angajată a Direcției de Asistență Socială Satu Mare din 2018 pe post de expert local, consilier, relații cu publicul.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Copilăria mea a fost mai mult ca perfectă, nu puteam să doresc ceva mai mult decât pe părinții mei. Am părinți perfecți, care toată viața au fost înțelegători, răbdători și foarte atenți cu mine. Tatăl meu era mereu plecat în străinătate, să fim asigurați financiar, iar mama mea era casnică și era acasă cu noi, învățăm împreună. Nu am avut lipsuri în

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

copilărie, sunt un copil norocos, nu spun că mereu am avut mâncare multă, nu este adevărat, am avut zile în care era greu, dar părinții mei făceau tot posibilul ca noi să nu simțim asta.

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Eu am fost discriminată mai mult pe partea relațiilor. De exemplu, oamenii de rând nu mă judecă niciodată, eram o persoană de etnie rromă la care oamenii se uitau frumos și se mirau cum de suntem așa echilibrați și responsabili. Eu am avut problema în relații, de exemplu, dacă aveam un iubit și era român, eu nu am fost dorită de către părinții lui. Eu am fost mai mult discriminată de către persoane mai în vârstă, cum ar fi posibilia socii.

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

Ca să trec prin această experiență, trebuia să lucrez foarte mult cu mine însumi, am investit timp și răbdare în evoluția mea, trebuia să fiu mai echilibrată și o persoană care nu are așteptări. Am devenit persoana care nu așteaptă niciodată nimic de la nimeni, așa, sigur nu o să mă dezamăgească nimeni.

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Experiența mea școlară a fost una grea, am absolvit școala Kölcsey Ferenc din Satu Mare, o școală foarte competitivă, aveam dificultăți cu limba română, dar, cu greu, am reușit, să învăț și limba și să fiu mai bună la școală. Pentru mine era ușor că aveam părinții mei lângă mine, care m-au sprijinit, emoțional eram foarte stabilă, asta contează foarte mult. Am avut parte de ajutorul lui Godzsa Zsolt de la Partida Rromilor de la școală, din clasa a XI-a până la terminarea facultății. Era un ajutor foarte mare.

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

Școala influențează în totalitate viața noastră. După școală, urmează o viață dură și crudă în care trebuie să fii echilibrat și deștept, trebuie să fii independent, trebuie să înveți până poți pentru că majoritatea se lasă de școală, iar peste câțiva ani sunt regrete mari. Perioada școlii este cea mai importantă din viața noastră, atunci suntem formați pentru ceva, pentru misiunea noastră, trebuie să trăim asta din plin și să facem cât se poate de bine.

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Fiecare om are o misiune în viața aceasta, fiecare copil este născut pentru ceva, toți avem un talent nativ de care ar trebui să beneficiem cât mai mult. Este foarte important ca un copil să fie susținut și sprijinit din fiecare parte, emoțional, sentimental, mental și financiar. Aici eu

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

consider că părinții au un rol foarte important. Educația este singurul lucru care poate schimba destinul unui copil de etnie rromă.

8. Ce sfat ați oferi unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

Pentru a reuși, trebuie să dorești; dacă dorești, reușești. Totul depinde de tine, eu, dacă sunt o persoană hotărâtă și știu că vreau să fiu polițistă, eu o să fac tot posibilul ca să devin cea mai bună polițistă. Totul depinde de noi, dacă tu vrei, o să reușești.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ÎN TOTALITATE (care este imposibil și nu o să se întâmple niciodată, deoarece copiii rromi să nu fie judecați de către alți copii, prima dată, colectivul de cadre didactice ar trebui să respecte etnia și să nu judece niciun copil, iar mai apoi trebuie lucrat cu copiii și învățați să nu judece alte etnii. Etniile ar trebui să fie foarte respectate, din moment ce noi nu judecăm alte etnii, ar trebui ca acest lucru să fie reciproc!).

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Cea mai mare dorință a mea a fost să fiu fericită, mereu am dorit să fiu fericită, încă nu știam ce aș putea să fiu, ca și profesie sau ce job aș dori să am, dar fericirea a fost pe primul loc. Sunt o persoană foarte maximalistă, independentă, echilibrată, iar ca să fiu această persoană, trebuia să renunț la foarte multe lucruri care mă duceau în altă parte a drumului meu. Am făcut sacrificii mari ca astăzi să fiu o femeie fericită, ceea ce am dorit toată viața.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

Cel mai important lucru pentru mine, momentan, sunt eu însumi! Persoana mea, sănătatea mea, familia mea și oamenii mei rromi din Sătmărel.

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

Să lucrăm foarte mult cu profesorii, schimbul de experiență ar fi foarte important și o legătură strânsă cu școlile, cu Partida Rromilor, cu profesori și cu copii.

Interviul 8

1. Vă rugăm vă prezentați:

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Mă numesc Sz. M. I., sunt studentă în anul II la Pedagogie, la Universitatea Creștină Partium.

2. Cum a fost copilăria dumneavoastră?

Am avut o copilărie favorabilă, deoarece am niște părinți minunați.

3. V-ați simțit vreodată discriminat? În ce fel?

Da, am fost discriminată de colegi și de profesori, deoarece rromii au dați ca exemple negative la ore.

4. Cum ați reușit să treceți peste această experiență?

Ne-a fost foarte greu, pentru că trebuia să dovedesc mai mult în știință decât ceilalți.

5. Cum a fost experiența dumneavoastră școlară?

Prin efortul și excelența mea, profesorii au ajuns să-și schimbe părerea în legătură cu elevii rromi.

6. În ce fel v-au influențat anii de școală parcursul în viață?

Datorită anilor de școală, mi-am împlinit visul de a studia la universitate.

7. Cum credeți că poate educația să schimbe destinul unui copil de etnie rromă?

Consider că rromii, prin educație, își pot schimba modul de viață pe care vor să îl trăiască în viitor.

8. Ce sfat ați oferi unui copil provenit dintr-un mediu defavorizat pentru a reuși?

L-aș sfătui, înainte de toate, să nu abandoneze școala, deoarece școala este importantă pentru a avea o viață mai bună.

9. Ce măsuri s-ar putea lua pentru a încuraja educația în rândul copiilor de etnie rromă?

Eu aș încuraja copiii de etnie rromă să ia parte la educație, dacă eu aș fi profesoară, le-aș oferi dragoste, siguranță și sfaturile unei profesoare cu o inimă mare.

10. Care a fost cea mai mare dorință a dumneavoastră în copilărie?

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Dorința mea, în copilărie, a fost să devin profesoară.

11. Puteți să ne spuneți care este cel mai important lucru pentru dumneavoastră acum?

12. Ce credeți că am putea face împreună, în comunitate, pentru a schimba în bine soarta copiilor defavorizați?

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Concluzii

După parcurgerea și redarea integrală a celor opt interviuri centralizate, putem ajunge la concluzia că școala, în adevărul sens al cuvântului, joacă un rol important în responsabilizarea socială și materială, printre altele, a elevilor de etnie rromă. Astfel, se poate constata că majoritatea respondenților au considerat ca fiind relevantă importanța frecventării școlii, indiferent dacă activitățile sunt de natură didactică sau extracurriculară, deoarece școala fie oferă o alternativă la situații familiale lipsite de afecțiune și compasiune, fie reprezintă un mod de a asigura, chiar și pentru o perioadă limitată de timp, nevoi de bază pe care familia însăși nu le poate asigura elevilor. De pildă, unul dintre respondenți a subliniat faptul că, fiind abandonat de părinți și crescut ulterior de bunici, a reușit să devină „responsabil, corect și devotat”, având în vedere că școala s-a transformat într-o experiență pozitivă. Alternativ, putem sugera că, școala transformându-se într-o experiență pozitivă, respondentul a avut pârgurile necesare pentru a conștientiza că la momentul respectiv școala devenise o punte către o situație materială și emoțională mai bună în viitor.

În mod asemănător, putem socoti ca fiind relevantă experiența unui alt respondent, respectiv un respondent aflat într-o situație familială mai bună, școala oferindu-i o motivație intrinsecă prin intermediul contextualizării sentimentului de apartenență la un anumit grup și prin intermediul activităților specifice unei școli. Deci, cele două cazuri sunt relevante în sensul că scot în evidență importanța școlii și rolul fundamental al acesteia în parcursul personal și profesional al fiecărui elev.

În definitiv, chiar dacă unii respondenți au completat interviurile cu răspunsuri directe și explicite, iar alții au oferit răspunsuri implicite, adică au oferit răspunsuri de la sine înțelese, putem distinge faptul că există un anume consens (1) în ceea ce privește perspectivele dezvoltării proceselor de învățare – predare – evaluare și (2) a participării comunității extinse în procesele școlare, mai ales dacă ne raportăm la medii defavorizate. Cu alte cuvinte, analizând – chiar și succint – răspunsurile oferite la întrebarea numărul 12, putem remarca că majoritatea respondenților sunt de părere că îmbunătățirea situației elevilor de etnie rromă de la Școlile participante la proiectul *Școala pentru toți, toți pentru Școală!*, implementat sub egida produsului IO2 – *Produx intelectual – Ghid de bune practice – Poveste de succes*, au ca obiectiv principal încurajarea, în continuare, a elevilor

- de a frecventa școala
- și de a participa activ la întâlniri pe care școala le avansează cu părinții lor.

Iceland Liechtenstein Norway grants

“Working together for a green, competitive and inclusive Europe”

Material realizat cu sprijinul financiar al Mecanismului Financiar al SEE 2014 – 2021. Conținutul acestuia (text, fotografii, video) nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar.

Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă autorului/autorilor.